

Dragan KOLUNDŽIJA:

ČUVARI SVETLOSTI

Da bih sadašnjost učinio sigurnom, išao sam u budućnost obavijen predstavama o svojoj prošlosti. A vreme moje prošlo nisu samo glad i knjige. Beograd i pogledi na prijavu reku što dolazi iz daljina, časovi latinskog i ujakova bašta u leto puna komaraca; moja prava i rekao bih moja jedina istinska prošlost je Kozara.

Revolucionarna Kozara koja nas je naučila pravičnosti, koja je izoštrila našu misao.

Suma-majka u stihu, u ljubavi, u biografiji.

Predstavljam li se putniku u vozu, novom susedu, ženi u crnini, prvo kažem odakle sam, a onda svoje ime.

Tražim li najviši vrh zavičaja, ne otvaram kartu, otvaram svoje srce - Kozara je u mojoj ljubavi najviši vrh.

Krv naših sestara i braće na tome vrhu svetli.

Jesam li ikada bilo šta sanjao, samo se san o Kozari sa-
čuvao. Selo pod planinom, šljive u plavetnilu i pšenica u zlatu. Vatre ogromne, crne, dolaze iz neba, niču iz zemlje, donosi ih planinski vetar. Odozgo i odozdo, sa svih strana, baulja prvo mala pa sve veća i veća vatra; selo u pakao, kuće u pepeo, nas u ništa pretvara. Tamo gde je maločas bio život sada je samo ona. Kroz nju smo bežali. Nogama, telom, rukama golim majke su otvarale zemlju i nas žive u grobove spuštale. Ne u snu, na strašnoj javi živeo sam u grobu sa rukom majčinom na ustima. Rat je buktao i onda kada bi u zavičaj prve jagorčevine po našim brdima i prve laste sa naših nebesa davali sigurni znak da je došlo proleće. I u proleća su se prostori oko nas punili kostima, stablima kostiju. Rastao je moj plač; sa njim glad i strah -

sve troje do zvezda. Vatra se uvlačila u srušene kuće, u otvorene rane, u gnezda prepuna malih ptica, kapala sa vimena stecnih krava. Vatre koje su gorele na putevima, u raži, na čelu moga oca. Jesam li putovao u životu, samo se putovanje kroz vatre dobro sećam.

Kroz slova smrti, kroz kandže neprijatelja, kroz grozdove vrele provlačili smo se uvek uvijeni u nadu i crveno platno vatre. Od te nade i vlakana revolucije napravio sam platno života koje ti, dragi čitače, nudim u najrazličitijim bojama.

Ugodi se da nečiji život počne sa suncem, sa osmehom, ali se gotovo svačiji završi sa suzom. Ove pesme posvećujem onima čiji je pravi život počeo Kozarom 1941. i ugasio se u molbi, u bolnom krik.

